

V druhém směru bylo by na př. povážlivým ustanovení, že ministr je povinen vyžádati si ke každému resortnímu rozhodnutí odborné dobré zdání státního tajemníka.

Ve směru třetím nebudí celkem pochybnosti byrokratické obsazení funkce státního tajemníka, při němž služební předpisy skýtají plnou garancii pro uplatnění monokratického principu. Naproti tomu při politickém obsazení této funkce nejen že chybějí zatím jakékoli sankce disciplinární, nýbrž § 24 úst. list. nedopouští — pokud by šlo o člena Národního shromáždění — ani jejich aplikaci, i kdyby měly býti snad zákonem zavedeny. Jediná sankce spočívala by v zproštění státního tajemníka jeho funkce; dostatečná ingerence ministrova v tom směru byla by nezbytnou, jinak bylo by lze nastalou situaci řešiti jen vládní krisí.

V ývody tyto lze shrnouti tak, že ústavní listina s institucí státních tajemníků jako funkcí ústavní nepočítá a že její zavedení — zejména na principu politického obsazení — vyžadovalo by řadu garancií, aby ustanovení ústavní listiny nebyla porušena nebo jejich účel zmařen.

Z právní praxe

Plenární usnesení č. Pres. 1019/20 Sb. n. s. čís. 734 neplatí pro oblast práva uherského.

(Rozh. krajs. soudu v Litoměřicích z 8. února 1938 čj. RV 1572/37.)

V právní věci nezl. žalobce F. S. z Berehova, zastoupeného mateřskou poručnicí, proti žalovanému F. N. v Terezíně o placení výživného, odmítl soud I. stolice žalobu, vyhověv námitce nepřipustnosti pořadu práva, ježto žalobce se nevykázal formálním usnesením poručenského soudu, že se poukazuje k žalobě na otce, který otcovství k nemanželskému dítěti uznal.

Soud rekursní zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva a vrátil věc prvému soudu, aby v řízení pokračoval, z těchto důvodů:

Prvý soud odůvodnil napadené usnesení poukazem na § 16 první dílčí novely k obč. zák. obec., podle kteréhož výživné jest upravití cestou nespornou a soud jenom tehdy, když jest třeba zjistiti sporné skutečnosti, účastněné osoby může poukázati na pořad práva civilního. Toto usnesení však musí (podle plenárního rozhodnutí nejvyššího soudu Sb. n. s. č. 734) býti doručeno jak

zástupci nemanželského dítěte, tak i nemanželskému otci, a teprve po pravomoci tohoto usnesení může dítě se domáhati placení výživného na svém přirozeném otci cestou žaloby.

Poněvadž poručenský soud takové formální usnesení nevydal, vyslovil soud prvního stupně, že se námitky nepřijatelnosti pořadu práva vyhovuje.

Názoru prvního soudu nelze přisvědčiti.

Poručenský soud jest v Berehově, tedy na Podkarpát. Rusi. Pro toto území neplatí však ustanovení obdobné § 16 první díle novely, poručenský soud nemůže tam výživné určit v řízení nesporném, nýbrž výživné musí býti vždy vymáháno sporem, není-li tu dohoda stran poručenským soudem schválená. (§ 11, odst. 2 zákona XX/1877 a § 1, číslo 2, písm. i zák. I/1911 v doslovu článku VI zákona číslo 161/1936 Sb. z. a n.)

Žalující strana domáhá se tedy důvodně placení výživného cestou spornou.

Byl-li závazek k náhradě nákladů sporu ujednán mezi stranami smírem, nelze usnesení o určení nákladů napadati rekurem.
(Rozh. krajs. soudu v Litoměřicích z 14. září 1937 č. j. RV 903/37.)

Napadeným usnesením ustanovil první soud podle smíru, ujednaného mezi stranami sporu dne 15. června 1937, útraty žalující strany proti žalované straně částkou 1783 Kč 95 h, s výhradou poplatku ze smíru.

Stěžovatelka napadá toto usnesení proto, že první soud přisoudil straně žalující útraty, které nebyly potřebné k účelnému domáhání nebo bránění práva, a že potřebné útraty žalující strany nebyly určeny v přiměřené výši, a navrhuje, aby přisouzené útraty byly sníženy na částku 1111 Kč 95 h.

Stížnosti nebylo vyhověno.

Podle § 52 c. ř. s. má nalézací soud rozhodnouti o závazku k náhradě nákladu sporu.

To soud nalézací učiniti nemohl, neboť ani ve věci hlavní, ani o nákladech sporu nerozhodoval, když strany se dohodly o vyrovnání celého sporu smírem. V tomto smíru ujednaly strany, pokud se týče nákladů sporu, že žalovaná strana zaplatí žalující straně útraty, jak soudem budou určeny, do 31. srpna 1937 pod exekucí. Proto nebyl první soud povolán k tomu, aby rozhodoval o nákladech sporu, a nemohl nic přisouditi straně žalující, nýbrž toliko útraty, účtované stranou žalující, upravil. Zásady § 41 c. ř. s. nepřicházejí tu v úvahu, nýbrž ustanovení § 47 c. ř. s. Podle ustanovení tohoto § jest pokládati náklady smíru za vzájemně zrušené, ačli nebylo něco jiného smluveno. Strany však smluvily v uvedeném smíru, že žalovaná strana zaplatí straně žalující náklady sporu, jak budou určeny soudem. Stala se tedy soudní úprava nákladů sporu dle dohody stran a žalovaná strana, chce-li dodržeti ujednaný smír, musí